

Levnější energie? Má to řešení. Šichtařová nemilosrdně, co musíme provést Němcům

12.5.2025 - Markéta Šichtařová | Svobodní

INVENTURA MARKÉTY ŠICHTAŘOVÉ Nesouhlasím s touto funkcí státu, nevidím ke koncesionářským poplatkům důvod, říká k veřejnoprávním médiím pro ParlamentníListy.cz ekonomka Markéta Šichtařová. Srovnává s USA, kde fungují veřejnoprávní média, ale bez koncesionářských poplatků. Co se týče energií, měli bychom se vůči Německu zachovat stejně jako Francouzi - přeseknout přeshraniční propustnost a mít energie levnější. A kde podle Šichtařové hledat inspiraci pro zlepšení ekonomické kondice ČR? Třeba v Argentině.

Je to tady. Koncesionářské poplatky stouply na 150 Kč za ČT a 55 Kč za ČRo. Povinnost platit má podle nových pravidel prakticky každá rodina. V jaké výši byste stanovila poplatky vy, a na koho by se vztahovala povinnost je hradit?

Je to sice relativně malá částka ve srovnání s jinými odvody státu, které lidé platí, ale má obrovský symbolický náboj. Nesouhlasím s touto funkcí státu. Nevidím k poplatkům důvod. Tak například v USA sice existují veřejnoprávní média, ale jejich charakter se liší od evropských modelů (např. BBC nebo ČT). Na rozdíl od Evropy tam neexistuje koncesionářský poplatek. A stejně nejvýznamnější roli ve zpravodajství hraje konkurence mezi soukromými médii. V Evropě máme pocit, že veřejnoprávní média budou nezávislá a tedy objektivní. Není to pravda. A proto hlavní důvod jejich existence padá. Jsem pro úplné zrušení poplatků.

Jihokorejská společnost KHNP už dávno vyhrála tendr na dostavbu Dukovan, ale teď je vše zastaveno kvůli námitce francouzské EDF. Nedá se proto určit, kdy výstavba začne, ani to, zda ji provedou vítězni Korejci. Kde je chyba? Měl by se proces zjednodušit tak, aby poražené firmy nemohly zdržovat a sabotovat realizaci?

Čím víc zjednodušíme proces udělování veřejných zakázek, tím víc chyb se do nich dostane a pak se problémy budou řešit ex post. Asi není způsob, jak se vyhnout tomu, aby čas od času byla uvalena předběžná opatření. Jediné, co se dá změnit, je zrychlit následné jednání soudu po uvalení takového předběžného opatření.

Objevují se námitky, že Dukovany vlastně stavíme pro Němce a že naši vlastní elektřinu budeme prodávat tam a možná kupovat zpátky za vyšší ceny. Může to tak nakonec skončit?

Ano, je to sice řečeno hodně zjednodušeně, ale ve své podstatě to přibližně takhle může skončit. Může totiž dojít k tomu, že Němci svou energetickou soustavu natolik destabilizují, že my ji kvůli přeshraniční propustnosti budeme muset stabilizovat našimi jadernými elektrárnami. A do toho si budeme muset kupovat drahou německou energii z obnovitelných zdrojů, která bude v německé elektrizační soustavě působit výkyvy podpětí a přepětí. V podstatě jen jinými slovy popisují, co jste řekl vy.

Přitom to řešení má. Totiž, zachovat se podobně jako Francouzi – ti přeshraniční propustnost s Německem přesekli, a díky tomu mají levnější elektřinu. Ale vyžadovalo by to rebelii vůči EU, protože ta by silně protestovala. On takový svobodný trh je moc pěkná věc – jenomže tady máme hodně nekalou konkurenci z Německa. Takže už to není volný trh, ale parodie na něj. Ve skutečnosti se energetika stane víc tržní a levnější, pokud přestaneme s Německem hrát tu jeho hru na

obnovitelné zdroje.

Argentině už přibližně rok a půl vládne Javier Milei. Zemi převzal v katastrofální ekonomické kondici. Inflaci zkroutil z měsíčních 25 % na 2,4 %. V zemi klesá míra chudoby, která činila více než 50 %. Dalo by se říct, že Milei vrací argentinské ekonomice důvěru. Můžeme se jeho prací inspirovat i pro Česko? Jak?

No samozřejmě! Je to ohromně inspirující příběh a Milei má stále širokou podporu veřejnosti. Rakouská ekonomická škola zkrátka funguje a tady máme ten nejlepší důkaz! Inspirovat se v ekonomické oblasti můžeme skoro ve všem, co Milei dělá. V tom, jak osekal výdaje ze státního rozpočtu, jak liberalizoval bydlení, jak přistoupil ke státním byrokratickým úředníkům a k neziskovkám prisátým na státní rozpočet... Dalo by se o tom mluvit dlouho. Funguje mu to. Běžní lidé se mají lépe, klesá míra chudoby. S Mileiem máme společná teoretická východiska, vidíme recept na fungování ekonomiky stejně, a já na jeho místě bych i v praxi v ekonomice postupovala tak jako on.

Ředitel České televize Jan Souček padl. Co by měl ctít nový ředitel ČT? Máte představu o jméně, které by veřejnoprávní televizi mělo řídit?

Představu o jméně nemám, nejsem vševědoucí a toto není moje parketa. Ale jak už jsem naznačovala u první otázky, veřejnoprávní média by si zasloužila zásadní redukční kúru. Nejen finanční, ale i z pohledu rozsahu činností. Takže já bych preferovala někoho, kdo veřejnoprávní média zcela cíleně zmenší.

ČNB snížila základní úrokovou sazbu na 3,5 %. Je to nejnižší za poslední tři roky. Také ale zhoršila hospodářský výhled pro příští rok a čeká růst o pouhých 2,1 %. Jak tato čísla čtete vy?

Kroky ČNB jsou zcela logické a ekonomy nikterak nepřekvapily. Když čekáte uměřenou inflaci a zhoršíte prognózu hospodářského růstu, je logické trochu snížit úrokové sazby, ale současně prostor pro další snižování sazeb je už dost omezený, protože ani inflace ještě není plně pod kontrolou. Takže ČNB se chová racionálně.

Převzato z Parlamentních listů

<https://svobodni.cz/nezarazene/levnejsi-energie-ma-to-reseni-sichtarova-nemilosrdne-co-musime-provest-nemcum>